

Natalija Ivanovna Klušina

Slajd 1

Stilistička komisija Međunarodnog slavističkog komiteta

Slajd 2–3

Stilistička komisiju Međunarodnog komiteta slavista (MKS) osnovao je akademik V. V. Vinogradov, koji je dugo bio njen predsjednik. Pod njegovim rukovodstvom aktivno se djelovalo u oblasti stilistike, pokrenute su velike međunarodne diskusije tokom kojih je razvijen kategorijalni aparat, utvrđivale su i razmatrale definicije pojmova stil, funkcionalni stil, idiosstil, ukazivalo na tendencije i perspektive.

Slajd 4–6

Godine 2013. na XV Kongresu slavista u Minsku (Bjelorusija), na inicijativu koordinatora Međunarodnog slavističkog komiteta akademika Poljske akademije nauka (PAN) Stanislava Gajde, Stilistička komisija je ponovo uključena u strukturu Međunarodnog slavističkog komiteta (MKS). U avgustu 2018. godine u Beogradu (Srbija) na XVI Kongresu slavista rad komisije odobren za narednih pet godina, do narednog kongresa u Parizu.

Slajd 5–12

Svoju misiju Komisija determiniše kao konsolidaciju vodećih stilističkih škola u različitim zemljama, njihovu tijesnu saradnju i interakciju. U radu komisije aktivno učestvuju vodeći naučnici iz Češke, koji brižno čuvaju tradicije Praškog lingvističkog kružoka, iz Poljske, Austrije, Slovačke, Srbije, Makedonije, Bosne i Hercegovine, Bjelorusije, Bugarske, Ukrajine, Rusije i drugih zemalja, u kojima je stilistika jedan od prioritarnih naučnih pravaca. U rad Komisije uključili su se i naučnici iz Kine, veliko interesovanje za stilistiku ispoljili su neki afganistanski slavisti, kao i slavisti Irana.

Prioritetnim zadacima smatramo očuvanje i razvoj stilistike kao unikatne opšteslovenske nauke.

Slajd 13–14

U radu naše komisije najvažnije su bile ideje koje su izrazili profesori S. Gajda i B. Tošović. To je pre svega ideja S. Gajde o *integraciji u stilistici* i ideja B. Tošovića o osnovnom principu: *stilistika – kontrastilistika – antistilistika*.

Na osnovu ovih teorijskih postavki u okviru naše komisije dosljedno su razgraničeni stilistika i diskursologija, što je omogućilo stilistici da dopuni svoju teoriju neophodnim diskursološkim instrumentarijem i da integriše diskursološke metode u stilistička istraživanja.

Pored diskursološkog zaokreta, ozbiljan uticaj na razvoj moderne stilistike imao je medijski zaokret, o kojem pišu St. Gajda, B. Tošović, V. J. Černjavka i dr.

Slajd 15–33

Pojava i burni razvoj interneta kao novog tehnološkog kanala, koji je stvorio posebnu vrstu komunikacije, dali su stilistici novo polje za istraživanje. Godine 2015. izlazi značajna za nas knjiga prof. B. Tošovića INTERNET STILISTIKA. On zatim 2018. objavljuje sljedeću monografiju STRUKTURA INTERNET-STILISTIKE (Moskva, Flinta). Ovim publikacijama udareni su temelji ovog novog područja stilistike i naznačene perspektive njenog razvoja u tom pravcu. A perspektive su ovdje veoma široke. Osim toga, na inicijativu B. Tošovića održana je 2017. u Banjaluci (Republika Srpska) međunarodna konferencija „Multimedija stilistika“ (organizatori su bili Daniel Dojčinović i Goran Milašin), čiji se rezultati prezentirani u istoimenoj kolektivnoj monografiji. Multimedijalna stilistika je poseban pravac internet stilistike, čiji su zadaci proučavanje i opis stilističke prirode i funkcija znakova različitih kodova, prepletenih u internet komunikaciji, koji samim tim stvaraju poseban multimedijalni jezik opštenja.

Perspektivna je i oblast modernog razvoja stilistike koju je otkrio i zasnovao profesor B. Tošović – generatorska stilistika. Radi se o stilistici tekstova koje generiše vještačka inteligencija (generatori), neuronske mreže.

Medijski zaokret „izazvalo“ je takođe zasnivanje medijastilistike kao nezavisnog polja opšte teorije stilistike, a ne samo kao dijela funkcionalne stilistike (teorije publicističkog stila). Aktuelni pravci stilistike povezani su sa proučavanjem interakcije u komunikaciji (O. Organjeva).

Rezultati rada naše komisije prezentiraju se na stranicama časopisa AKTUELNA PITANJA STILISTIKE (Moksva), u monografijama serije „Naučne diskusije“ izdavačke kuće Flinta, na sajtu Komisije: <http://stylistic-mks.com>.

Svake godine na nivou različitih univerziteta održavamo naučne tematske konferencije. U proteklih nekoliko godina bili su to skupovi u Sankt Peterburgu („Mrežna komunikacija“), u Moskvi u Ruskoj akademiji nauka (u čast V. P. Grigorjeva, 1925–2007), u Bratislavi („Stil – komunikacija“), u Jekaterinburgu, zajedno sa Komisijom za religiju Međunarodnog slavističkog komiteta „(Jezik i religija“).

Slajd 34–36

Takođe je potrebno istaći značaj književnoumjetničkog stila za razvoj stilistike. Ona je i počela sa proučavanjem jezika lijepe književnosti.

Zbog toga poseban značaj imaju simpozijumi posvećeni stvaralaštvu nobelovca Iva Andrića koje organizuje profesor Branko Tošović. Projekat „Ivo Andrić u evropskom kontekstu“ zasnovan je još 2007. godine. Njegov centralni istraživački predmet je književnost, poetika, stilistika i lingvistika. Ovaj je projekat jedinstven u slovenskom svijetu jer traje već 14 godina, u njegovim okviru održano je 12 simpozijuma u nekoliko zemalja (Austriji, Bosni i Hercegovini, Rusiji, Rumuniji, Srbiji), objavljeno 8 monografija i 12 zbornika, stvoren elektronski korpus Iva Andrića, koji obuhvata gotovo sva piščeva djela. Kroz projekat je prošlo oko 500 istraživača iz oblasti književnosti, poetike, stilistike i lingvistike iz različitih zemalja. Takav veliki projekat nesporno je dostignuće slavistike pošto nema sličnih u svijetu.

Slajd 37–38

Potrebno je nešto reći i o planovima naše komisije. Kroz dvije godine (2023) na kongresu slavista u Parizu, naša komisija će predstaviti naučni projekat – kolektivnu monografiju STILISTIKA SLOVENSKIH ZEMALJA NA RAZMEĐU DVAJU VIJEKOVA (XX–XXI), na kojoj se aktivno radi. U monografiji će biti razmotren razvoj slovenske stilistike u posljednjih 50 godina. U centru pažnje nalaze se dva pitanja: 1. ideje i koncepcije u stilistici svake slovenske zemlje, 2. trenutno stanje stilistike u slovenskim zemljama. Monografija će se sastojati od tri bloka: zapadnoslovenska stilistika (rukovodilac S. Gajda), južnoslovenska stilistika (rukovodilac B. Tošović), istočnoslovenska stilistika (rukovodilac N. I. Klušina). Rezultati projekta biće prezentirani i u izlaganjima u okviru stilisti-

čkog tematskog bloka Kongresa koji je odobrilo Predsjedništvo Međunarodnog slavističkog komiteta.